

پنج شنبه 1 اردیبهشت 18 جمادی الاول 21 آوریل

وفات قرطبي، نویسنده کتاب عقدالفريد در سال 328 هجري قمری...

وفات قرطبي، نویسنده کتاب عقدالفريد در سال 328 هجري قمری
احمد بن عبدربه قرطبي اندلسي، که نياکش از غلام زادگان هشام بن عبدالرحمن اموي بود، از دانشمندان معروف و مسلمان سرزمين اندلس (اسپانيا و پرتغال کنونی) در اوائل قرن چهارم قمری به شمار مي آمد.
وي داراي تأليفاتي چند، از جمله کتاب گرانسنگ "عقدالفريد" مي باشد.
قرطبي در ماه مبارك رمضان سال 246 قمری در شهر قرطبه، از شهرهاي زيبا و معروف اندلس ديده به جهان گشود و در هيچدهم جمادي الاولی سال 328 قمری در همین سرزمين ديده از جهان فرويست.
وي از جهت فضل، وثاقت و دانش سرشار، مورد تأييد و توثيق علما و دانشمندان مسلمان، از جمله اهل سنت مي باشد. وليکن به خاطر تمايل قلبي و قلمي به تشيع، مورد انتقاد برخي از مورخان اهل سنت قرار گرفته است. ابن کثير در کتاب "البدایة و النهایة" در اين باره گفته است: و یدل کثیر من کلامه علي تشيع فيه و ميل إلی الحط علي بني امية. و هذا عجيب منه! لأنه احد موالیهم و کان الاولی به أن یكون ممن یوالیهم، لا ممن یعادیهم.
شایان ذکر است که هنگامی علما و بزرگان اهل سنت در میزان حق و باطل و یا در قبولی و طرد افراد و شخصیت ها چنین داوری کنند، از عوام آنان جای گله مندی نیست.

درگذشت « احمد بن محمد معروف به « ابن عبدربه در سال 328 هجري قمری
« احمد بن محمد معروف به « ابن عبدربه شاعر و نویسنده عرب در سال 328 هجري قمری در گذشت. اثر مشهور این نویسنده نامی « عقدالفريد نام دارد که درباره تاریخ، طب، شعر، عروض و لغت نگاشته شده است. از ابن عبدربه ین اشعار بسیار نغز و شیوایی باقیست که در آنها روح شرقی خود آشکارا ساخته است .

درگذشت حاج ملا علي ميرزا خليلي از فقیهان و عالمان بزرگ قرن 3 هجري در سال 1226 هجري قمری
حاج ملا علي ميرزا خليلي از فقیهان و عالمان بزرگ قرن 3 هجري در سال 1226 هجري قمری بدرود حیات گفت. وي پس از طی دوره مقدماتی علوم متداول عصر خود نزد علمایی چون ملا کریم کرمانی، شریف العلماء و ملا اسماعیل بروجردی به کسب علوم فقه، اصول، حکمت الهی و ریاضی اهتمام ورزید، و عاقبت خود فقیهی کامل و ریاضیدان برجسته شد. حاج ملا علي از آن پس تدریس و تألیف را پیشه خود ساخت و در کنار آن مطالعات خود را هم وسعت بخشید. از کتابهای مهم این عالم گرامی می‌توان خزاین الاحکام را ذکر کرد .

درگذشت ميرزا محمد تقی بهارملقب به ملك الشعراء در سال 1330 هجري شمسی.
ميرزا محمد تقی بهارملقب به ملك الشعراء و متخلص به بهار شاعر و نویسنده توانای ایران و از رجال سیاسی این مرزو بوم در سال 1330 هجري شمسی بدرود حیات گفت. اشعار بهارزبان حال مردم، و نماینده افکارو آمل توده آزادیخواه بود و او با سروده هایش از اوضاع مملکت و اموریسیاسی آن دوره انتقاد می کرد. بهار بعد از درگذشت پدر، ملك الشعراء آستان قدس رضوی شد و در مشهد روزنامه بهار را منتشر ساخت. در سال 1336 هجري شمسی انجمن ادبی دانشکده را در تهران تأسیس کرد و با دیگر ادیبان به فعالیت پرداخت. « دیوان اشعار، تصحیح و تحشیه دو متن قدیمی و ارزشمند بنام های تاریخ سیستان، و مُجملُ التواریخ و القصص و همچنین مختصر تاریخ احزاب سیاسی « از مهمترین آثار بهار بشمار می روند.

درگذشت سهراب سپهری در سال 1359 هجري شمسی
سهراب سپهری شاعرو نقاش معاصر ایران در سال 1359 هجري شمسی درگذشت. سهراب در کاشان معلم بود اما روح بی قرارش او را از ادامه کار بازداشت و بعد از سفر به تهران به طراحی و نقاشی پرداخت و پس از چند سال در این زمینه های هنری صاحب سبکی ویژه و ممتاز شد. مرگ رنگ به عنوان نخستین شعر سهراب سپهری است که در سال 1330 شمسی چاپ شد. همچنین نقاشی های سهراب در نمایشگاههای داخلی و خارجی جوایزی به دست آورده اند. از سهراب سپهری آثار دیگری چون « حجم سبز، صدای پای آب و

زندگی خوابها « نیز به جای مانده است.

درگذشت صدر الدین بلاغی نویسنده و خطیب در سال 1373 هجری شمسی صدر الدین بلاغی نویسنده و خطیب برجسته کشورمان در سال 1373 هجری شمسی درگذشت. در پایان تحصیلات به فعالیت‌های مختلف علمی و تبلیغی مشغول شد و از مبارزات سیاسی نیز غافل نبود، بطوری که در نهضت ملی کردن نفت نماینده آیت الله العظمی بروجردی بود و مشارکت جدی داشت. از صدر الدین بلاغی آثار تألیفی نیز باقیست که از آن میان «محمد(ص) پیامبر رحمت و قصص قرآن» را می توان نام برد.

روز بزرگداشت سعدی
اول اردیبهشت، روز بزرگداشت سعدی؛ نابغه‌ای که از عالی‌ترین آبخورهای فرهنگی ایرانی - اسلامی سیراب شد و والاترین یادگاران را در عالم معرفت و انسانیت به بشریت پیشکش کرد، گرامی باد.
ابو محمد مشرف الدین (شرف الدین) مصلح بن عبدالله بن شرف الدین شیرازی، ملقب به ملک الکلام و افصح المتکلمین بی شک یکی از بزرگترین شاعران ایران است که بعد از فردوسی آسمان ادب فارسی را به نور خیره کننده خود روشن ساخت. این روشنی با چنان نیرویی همراه بود که هنوز پس از گشت هفت قرن تمام از تأثیر آن کاسته نشده و این اثر پارسی هنوز پابرجا و استوار است. از احوال شاعر در ابتدای زندگی‌اش اطلاعی در دست نیست، اما آنچه مسلم است، دانش وسیعی اندوخته بود. در حدود سال 606 هجری در شهر شیراز در خاندانی که همه از عالمان دین بودند، چشم به جهان گشود. مقدمات علوم ادبی و شرعی را در شیراز آموخت و سپس در حدود سال 620 برای اتمام تحصیلات به بغداد رفت و در مدرسه نظامیه آن شهر به تحصیل پرداخت.
شب و روز تلقین و تکرار بود مرا در نظامیه آواز بود
بعد از این سفر سعدی به حجاز، شام، لبنان، و روم رفته چنان که در این ابیات مشخص است:

در اقصای عالم بگشتم بسی
بسر بردم ایام با هر کسی

تمتع به هر گوشه ای یافتم
ز هر خرمی خوشه ای یافتم

سفری که سعدی در حدود سال 620 آغاز کرده بود، مقارن سال 655 با بازگشت به شیراز پایان گرفت و از آن پس زندگی را به آزادی و ارشاد و خدمت خلق گردانید. سعدی عمر خود را به سرودن غزل ها و قصائد و تالیفات رسالات مختلف و وعظ می گذراند. در این دوره یکبار نیز سفری به مکه کرد و از راه تبریز به شیراز بازگشت. نکته مهم در زندگی سعدی این است که در زمان زندگی‌اش شهرت و اعتبار خاصی گرفت و سخنانش مورد استقبال شاعران هم عصرش قرار گرفت، آنچنانکه یکی از آنها بنام سیف الدین محمد فرغانی، چنان شیفته آثار سعدی بود که علاوه بر استقبال از چندین غزل او چند قصیده هم در مدح او ساخته و برای او فرستاده که یکی از نمونه های آن در اینجا است:

چنان دان که زیره به کرمان فرستم
به جای سخن گر به تو جان فرستم

سعدی همچنان به اندوختن و سرودن روزگار می گرانید و عمر پربار خود را بدین گونه سپری می کرد اما این بزرگ همواره سعی و تلاش خود را کافی ندانسته، چنانکه در آغاز گلستان می گوید:

یک شب تأمل ایام گذشته می کردم و بر عمر تلف کرده خود تأسف می خوردم و سنگ سراچه دل را به الماس آب دیده می سقتم و این ابیات را مناسب حال خود یافتم:

چون نگه می کنم نمانده بسی
هردم از عمر می رود نفسی

مگر این پنج روزه در یابی
ای که پنجاه رفت و در خوابی

کوس رحلت زدند و بار نساخت
خجل آنکس که رفت و کار نساخت

به تصریح خود شاعر این ابیات مناسب حال او در تأسف بر عمر از دست رفته و اشاره به پنجاه سالگی وی، سروده شده است و چون آنها را با دو بیت زیر که هم در مقدمه گلستان از باب ذکر تاریخ تالیف کتاب آمده است:

در این مدت که ما را وقت خوش بود
ز هجرت ششصد و پنجاه و شش بود

مراد ما نصیحت بود گفتیم
حوالت با خدا کردیم و رفتیم

سعدی هم در شعر و هم در نثر سخن فارسی را به کمال رسانده است و از میان آثار منظوم او، گذشته از غزلیات و قصائد مثنوی مشهوری که به سعدی نامه و بوستان شهرت دارد، این منظومه در اخلاق و تربیت و وعظ است و در ده باب تنظیم شده است: 1 - عدل 2 - احسان 3 - عشق 4 - تواضع 5 - رضا 6 - ذکر 7 - تربیت 8 - شکر 9 - توبه 10 - مناجات و ختم کتاب.

مهمترین اثر سعدی در نثر، کتاب گلستان است که دارای یک دیباچه و هشت باب است: سیرت پادشاهان، اخلاق درویشان، فضیلت و قناعت، فواید خاموشی، عشق و جوانی، ضعف و پیری، تأثیر تربیت و آداب صحبت.

فوت سعدی: وفات سعدی را در مآخذ گوناگون به سال های " 694 - 695 " و " 690 - 691 " نوشته اند. آرامگاه شیخ مشرف الدین بن مصلح الدین سعدی شیرازی در 4 کیلومتری شمال شرقی شیراز، در دامنه کوه فهندژ، در انتهای خیابان بوستان و در مجاورت باغ دلگشا واقع شده است. این مکان در ابتدا خانقاه شیخ بوده که وی اواخر عمر خود را در آنجا می گذرانیده و سپس در همانجا مدفون گردیده است.

سر آن ندارد امشب، که برآید آفتابی چه خیال ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی

به چه دیر ماندی ای صبح؟ که جان من در آمد بزه کردی و نکردند، مؤذنان ثوابی

نفس خروس بگرفت، که نوبتی بخواند همه بلبان بمردند و نماند جز غرابی

نفحات صبح دانی، ز چه روی دوست دارم؟ که به روی دوست ماند، که برفکند نقابی

سرم از خدای خواهد، که به پایش اندر افتد که در آب مرده بهتر، که در آرزوی آبی

دل من نه مرد آن است، که با غمش برآید مگسی کجا تواند، که بیفکند عقابی؟

نه چنان گناهکارم، که به دشمنم سپاری تو بدست خویش فرمای، اگر کنی عذابی

دل همچو سنگت ای دوست، به آب چشم سعدی عجب است اگر نگردد، که بگردد آسیابی

برو ای گدای مسکین و دری دگر طلب کن که هزار بار گفתי و نیامدت جوابی

سعدی از نگاه اروپاییان

از حدود 300 سال پیش که خاورشناسان اروپایی با ادبیات مشرق زمین آشنا شده اند با اشتیاق فراوان به ترجمه این آثار پرداخته اند از جمله این آثار کتاب گلستان سعدی است. «گارسین دتاسی» خاورشناس غربی می گوید: «سعدی از مهمترین نویسندگان ایرانی است که نزد عموم مردم اروپا شهرت دارد.» بد نیست بدانیم که ویکتور هوگو نویسنده مشهور فرانسوی یکی از نویسندگان اروپایی است که از داستان های سعدی تأثیر پذیرفته است.

درگذشت «مارک تواین» نویسنده و منتقد امریکایی در سال 1744 میلادی

«مارک تواین» نویسنده و منتقد امریکایی در سال 1744 میلادی در 75 سالگی درگذشت. او برخلاف میل پدرش که وکیل دعاوی

بود به مشاغلي غيرازوكالت پرداخت. وي مدتي هم به قايق راني برروي رودخانه مي سي سي پي پرداخت. مارك توئين درآثارخود اوضاع اجتماعي آن زمان امريكا را درنظرخوانندگان مجسم مي كرد و ازناپسامانيها انتقاد مي كرد. «تام ساير و شاهزاده و گدا» ازآثارمارك توئين بشمارمي روند.

درگذشت اقبال لاهوري در سال 1873 ميلادي

اقبال لاهوري شاعر بلند آوازه پاكستاني از اهالي پنجاب هندوستان مي باشد كه در 22 فوريه 1873 ميلادي مطابق با 1289 ه. ق و 1252 شمسي در شهر سيالكوت پاكستان بدنيا آمد. علامه محمد اقبال لاهوري مسلمان آگاه، متفكر و شاعرپارسي گوي پاكستان دارفاني را وداع گفت. اقبال لاهوري تحصيلات عالي را درآلمان و انگلستان به پايان رساند. اقبال لاهوري ازدوران نوجواني سرودن شعر را آغاز كرد و نخستين قطعه شعراو ناله يتيم نام داشت. علامه اقبال شاعري متعهد بود و دروطنش براي آگاه كردن هموطنان خويش و متحد ساختن آنان و ديگرمسلمانان جهان تلاش بسيار كرد از اين رو ازپيشروان و اصلاح طلبان بزرگ ديني درهند، و ازبانيان استقلال پاكستان محسوب مي شود. آثار و كتابهاي اقبال عبارتند از: 1- كتاب اسرار رموز، 2- زبور عجم، 3- پيام مشرق، 4- جاويد نامه، 5- پس چه بايد كرد؟، 6- مسافر، 7- ارمغان حجاز. 8- سيرفلسفه درايران، 9- اسرارخودي. ايشان از 25 مارس 1938 ناراحتيهاي جسمانيش شدت گرفت و با وجود معالجات پي گير دوستانش در 21 آوريل 1938 برابر با اول ارديبهشت 1317 در سن شصت و چهار سالگي به درود حيات گفت.